

II. Weöres Sándor Országos Gyermekszíni Társaság Találkozó 1993.

A Magyar Drámapedagógiai Társaság, a Magyar Művelődési Intézet, a területi közép-döntők és a döntő szervezői második alkalommal hirdetik meg az országos gyermekszíni társaság találkozót.

Tavalyi felhívásunkra ötszáz gyermekcsoport jelentkezett.

A pályázók a helyi bemutatkozás után juthatnak el a megyei fórumra, majd a területi döntőre. Ide várjuk a határon túli magyar gyermekszíni társaság csoportokat is.

A találkozóra az általános iskolás korúak érdeklődésének megfelelő színjátékkal lehet pályázni, műfaji és tematikai megkötés nélkül.

A műsoridő a 40 percet nem haladhatja meg.

A találkozók bármilyen fenntartásban működő csoport indulhat.

Jelentkezni a Megyei Művelődési Központnál, vagy azok jogutódjánál lehet, illetve a Megyei Pedagógiai Intézeteknél.

A megyei bemutatók jövő év márciusában és áprilisában zajlanak, a területi közép-döntőkre pedig májusban kerül sor.

Az országos döntő Paksön lesz június 11-12-13-án.

Részletesebb felvilágosítást a megyei szervezők nyújtanak.

Színi társaságunk jelentkezését az alábbi meghirdetőszervek várják:

Magyar Művelődési Intézet
Budapesti Drámapedagógiai Központ
Debreceni Kölcsey Művelődési Központ
Pest megyei Drámapedagógusok Közössége és a Pest megyei Közművelődési Központ
Magyar Drámapedagógiai Társaság
Paks Város Önkormányzata és Művelődési Központja

A tiszasági Pitypang Humánszolgáltató Egyesület

Somogy megyei Művelődési Központ és a Siófoki Délbaltoni Kulturális Központ

Verselemzések toplistája

A Könyvtárak Gazdasági Társaságának pályázatán 1989-ben nyert támogatást az a munka, amit fontosnak tartunk az iskolakultúra olvasóinak bemutatni.

Nász János és Petényi Erzsébet készítette el a "Verselemzések válogatott bibliográfiája" című munkát, s a megyei József Attila Könyvtár adta ki, Tatabányán.

Könyvtáros kollégáink 1945 és 1988 közt megjelent könyvekben és folyóiratokban találtak – ha nem is a teljességre törekedve, de fellelve és feltárva a fontosabbnak minősíthető műveket, könyveket és folyóiratokat.

A bibliográfia a magyar és világgöltészet "csúcscarabjait" dolgozza fel, szám szerint 2013-at. A verscímeteket követik azok a címléírások, ahol azt a verset – a vizsgált időszakban – bárki is elemezte. Nyilván többféleképpen, s nyilván mégiscsak reprezentálva valamilyen irodalmi-irodalomtörténeti folytonosságot. Nem utolsó feladat önképzőkori munkának, talán dolgozatnak sem: elemezze a tanuló, hányféleképpen elemezték tudós "elődei" ezt vagy azt a verset.

A sort négy magyar vers vezeti. Több mint negyedszázad jelentősebb verselemzés látott napvilágot Arany János *Toldijáról*, József Attila *Ódájáról* és *Dunánál-járól*, valamint Zrínyi *Szigeti veszedelem-jéről*. E versek lennének a magyar költészet állócsillagai? Vagy éppen e versek megítélésén vitatkozott legtöbbet a szakma? Érdekes kérdés. Olyan, amelyikben önálló tanulásra szoktatott diák is állást foglalhat. Csak ki kell keresnie a könyvtárban az írásokat – a szóbanforgó bibliográfia útmutatásait követve!

A "második vonalban", közelítve a 20 fontosabbnak minősíthető elemzést, a következő versek sorolnak: Ady "Az eltévedt lovas"-a, Babits "Jónás Könyve", "Ősz és tavasz közt"-je, újra csak József Attila "Eszmélet"-e és "Klárisk"-ja, majd Juhász Ferenc "Anyám" című poémája, Kölcsey "Himnusz"-a, Petőfi "Apostol"-a, "Nemzeti dal"-a, Radnóti "Ecloga"-i, Vörösmarty "A vén cigány"-jja, "Csongor és Tündé"-je, "Szózat"-a.

A világirodalomban a "Kalevala" "vezet", 10 hivatkozott elemzéssel, T.S. Eliot "Átokföldje" következik nyolccal, az "Iliász", az "Odüsszeia", valamint Tasso "Megszabadított Jeruzsálem"-je 6-6 fontosabbnak minősített verselemzéssel.

Nyilvánvaló, hogy nem a "mennység, hanem a minőség" számít a verselemzésben is. Bizonyára van nemegy olyan örökbecsű klasszikus mű, melyhez klasszikus elemzése, értékelése is kikezdetlenül hozzátartozik. Mégiscsak tájékoztatnak a fenti játékos statisztikai adatok is. Ha másról nem, akkor az irodalom életéről, egy igen bonyolult – az irodalom szempontjából is bonyolult – 43 esztendőről.

Titkon abban reménykedem, hogy a Könyvtárak Gazdasági Társaságának azóta is volt annyi pénze, a tatabányai könyvtáros kollégáknak azóta is van annyi ambíciója, kedve – és hozzá munkafeltétele –, hogy a megkezdett munkát folytatják.

A mögöttünk álló öt esztendő tanulságai nyilván e téren is érdekesek. Megváltozott-e a "ranglista"? Viták középpontjába kerültek-e újabb, más művek? Vajon a "műzsák hallgatásának" viszonylagos évadján hallgatnak-e a kritikusok, a műelemzők? Mind-mind izgalmas kérdések. Pedig csak egy általában száraznak mondott, igen szerény kiállítású bibliográfiai kötet akadt a kezembe.

Végül egy végérvényesen költői kérdés (nemcsak arra az esetre, ha az említett tiszteltreméltó társaságnak nincsen elég pénze, s ha Tatabányán elfogyott az ambíció). Vajon van-e diákcsoport, amelyik – akár izgalmas játékként, hazafias cselekedetként, akár vállalkozásként, akár tanulásként – felvenné a fonalat, s folytatná az adatgyűjtést? A magyar irodalom tanításának története produkált már ilyesmit, – hogy csak Vajthó László tanár úrra és diákjainak egykori, maig érvényes példájára utaljak...

TRENCSÉNYI

ENCORE-hírek

Az ENCORE rövidítés egy nemzetközi hálózat neve, amely a képzés különböző szintjein (az óvodától a felsőoktatásig) a konfliktusok megoldását, az erre való nevelést tekinti fő céljának. A hálózatnak angol, belga, német, orosz, ír és magyar tagjai vannak: központja Londonban van. A Magyar ENCORE terve ez év januárjában érlelődött meg: ekkor kezdeményeztük egy olyan munkacsoport megalakítását, melynek tagjai szívesen vennének részt a hazai konfliktuspedagógia fejlesztésében.

Felhívásunkra igen nagy számú érdeklődő vett részt az első tanácskozáson (Szolnok, 1992. február 28-29.), melyet azzal a céllal

hívtunk össze, hogy – az egymással való ismerkedésen túl – döntsünk a további együttműködés kereteiről. A konferencia első napján előadást tartott a londoni központ magyar származású munkatársa: *Leimdorfer Tamás*, majd hazai pedagógiai kutatók: *dr. Szilágyi Klára* és *Szekszárdi Ferencné dr.* A résztvevők érdeklődése és aktivitása megerősítette a szervezők elhatározását. A száz főnyi érdeklődő mintegy harmada tett azonnali felajánlást (pénzben vagy saját munkáját) annak érdekében, hogy e fontos munka tovább folytatódhasson. E felajánlásokra alapozva a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Intézet és az ENCORE magyarországi képviselője hozzákezdett a tervezett alapítvány létrehozásához.

ENCORE Nyári Egyetem

1992. június 17-23. között Londonderryben (Észak-Írország) rendezték meg az ENCORE hálózatba tartozók, illetve a konfliktuspedagógiai módszerek iránt érdeklődők részére azt a tanfolyamot, melynek három magyar résztvevője is volt: Horváth-Szabó Katalin pszichológus (Budapest), Kulcsárné Kováts Mária tanár (Győr), Mrenáné Szakálos Ilona tanár (Szolnok).

A nyári egyetemen hallott előadások, a kiscsoportos gyakorlatok, a résztvevőkkel folytatott személyes beszélgetések igen sok élményt adtak.

Bízhatunk abban, hogy a hálózat tagjai – bár minden ország képviselői arra panaszkodtak, hogy az oktatásra, kutatásra náluk is kevés a pénz – segíteni fogják a magyar csoport munkáját.

ENCORE Konfliktuspedagógiai Alapítvány

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Pedagógiai Intézet és magánszemélyek kezdeményezésére 1992. október 27-én hivatalosan is bejegyzésre került az ENCORE Konfliktuspedagógiai Alapítvány.

Az kuratórium elnöke: Dr. Mrenáné dr. Szakálos Ilona

Tagjai: Fábiánné dr. Kocsis Lenke

Szekszárdi Ferencné dr.

Szügyi Csongor

Erdősné Márta Mária

Az alapítvány fő célja, hogy segítse a konfliktusok felismerését, megoldását."

Feladatának tekinti a külföldi és hazai konfliktuspedagógiai módszerek összegyűjtését és terjesztését. Segíteni kívánja azoknak a

pedagógusoknak a munkáját, akik konfliktuspedagógiai módszerek kipróbálására, kidolgozására vállalkoznak. Szorgalmazza az idegen nyelvű szakirodalom fordítását és publikálását, valamint a magyar nyelvű tanulmányok idegen nyelvre fordítását és az ENCORE hálózaton keresztüli külföldi megismertetését.

A Konfliktuspedagógiai Alapítvány kuratóriumválasztó ülésén részt vett a londoni ENCORE központ magyar származású munkatársa, Leimdorfer Tamás, aki itt-tartózkodása alatt több sikeres bemutató foglalkozást és tréninget is tartott. Módszerének rövid összefoglalását a *Nem mese ez* című könyvében olvashatjuk, amely jelenleg is kapható ill. megrendelhető az intézetben.

Felhívjuk minden kollégánk figyelmét arra, hogy az Ezredforduló Alapítvány pályázatot hirdetett problémamegoldó és konfliktuskezelő eljárások leírására.

Beküldési határidő: folyamatos. Döntés: 1993. március 30.

Tájékoztatás kérhető: Ezredforduló alapítvány Nonprofit Iroda 1325 Bp., Pf. 68.

Kérjük mindazokat, akik az ENCORE munkacsoportban részt szeretnének venni, szándékukat jelezzék Erdősné Márta Mária-nak az alábbi címen:

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Pedagógiai Intézet
5001 Szolnok, Magyar u. 4.

Reformpedagógia II. 1993.

A főiskolai-egyetemi neveléstörténeti oktatás mai problémáinak, valamint a reformpedagógia nemzetközileg ismert személyiségeinek méltatása után kerül sor a magyar nevelésügy nagy pedagógiai gondolkodóinak bemutatására. Ez a stúdium – *Nagy László és a magyar reformpedagógiai örökségünk (1900-1945)* – címmel áttekintést nyújt a magyar nevelésügy történetéből.

A stúdium szakértője és vezetője: dr. Németh András kandidátus, tanszékvezető (ELTE TFK)

A stúdium időpontja: 1993. január 27-29.

Helye: Hani-Mária Alkotóház, Keszthely, Helikon u. 17. Telefon: 92/74-257

Témakörök:

- A magyar pedagógiai gondolkodás és iskolai gyakorlat fejlődése 1900-1945 között
- Nagy László pedagógiai-pszichológiai öröksége és annak aktualitása
- Egy sajátos reformiskola megszületése és fejlődése: Domokos Lászlóné Új iskolája (1915-1949)

– Törekvések a jelentősebb európai reformpedagógiai koncepciók (Montessori, Waldorf, Munkaiskola stb.) hazai adaptációira a két

világháború között, ezek hasznosítható elemei a ma pedagógusa számára

– Európaiság és magyarság pedagógiai szintézise: Nemesné Müller Márta Családi Iskolája

TV-műsor középiskolásoknak

Valójában Kolumbusz tojása az a műsor, amely egy novemberi este *Érted?!* címmel mutatkozott be a TV2 ifjúsági sávján. Okos diákok ülnek a stúdióban. Ezúttal nem vetélkednek egymással, s nem náluk is bölcsebb felnőttek faggatják őket. Az *Érted?!* című műsor szolgáltatás. Kortásaik, diáktársaik kérhetnek tőlük segítséget telefonon egy-egy számukra nehezebb iskolai feladat (matematika-, fizikapélda stb.) megoldásához. Vagyis "televíziós tanulópárokról" van szó. Erről is. Bizonyára hasznos, közvetlen segítség a másnapi felelet, dolgozatírás előtt. Am valószínűleg nem csupán a szolgáltatást kérő számára, hanem megannyi hasonló sorsú kortárs számára is! Ilymódon a szolgáltatás közérdekűvé válik! Még egy fontos rétege van a műsornak! Egy igencsak jól értelmezett tehetséggondozási elem. A tanácsot adó, a példamegoldásban a kamerák előtt jeleskedő, "példamutató" diákok vitathatatlanul tehetségesek. Televíziós közszereplésük bizonyára fejleszti tehetségüket. S – meggyőződésem szerint – minden vetélkedőnél jobban fejleszti tehetségükkel összefüggésben személyiségüket az a tény, hogy többlettudásukat, jobb képességeiket társaik javára hasznosítják; villogó tehetségük a szolgálat elvének gyakorlásával társul – ország-világ előtt.

Az *Érted?!* című műsor ráadásul nemcsak ilyen értelemben tesz jó szolgálatot. Hasonló fontosságúnak tartom azt, hogy – rövid műsoridejével együtt – ez esti televíziónéző milliók számára *közügygé* teszi az iskolát. Hatékonyabban, mint kormánypárti vagy ellenzéki oktatáspolitikai előadások, ankétok! A másnapi lecke mint országos fontosságú közese-mény ékelődik más országos fontosságúak közé. Kevés műsor tud ilyen hatékonyan presztízst teremteni az iskolának, az iskolai tanulásnak, az iskolában megszerezhető tudásnak.

Ezért üdvözlöm örömmel és várakozással az *Érted?!* című új ifjúsági televíziós műsort (szerkesztő-rendező: Szentandrassy Imre)!

TRENCSENYI LÁSZLÓ

Diákszínház – Honvéd Együttes

Tanárok és diákok figyelmébe ajánljuk a Honvéd Együttes Diákszínház műsorait.

Ez a színház azt szeretné, ha segíthetne a

nézők személyes élményévé tenni a költői műveket, költői-emberi sorsokat; segíthetne felfedezni az iskolai tananyag "mögötti" szépségeket.

Program:

– "Ha majd a szellem napvilága"

Petőfi Sándor élete és utókora. Levelek, napló- és jegyzettörödékek alapján. Versek és dalok Illyés Gyula összekötő szövegével.

Helyszín: Magyar Honvédség Művelődési Háza színházterme

Budapest XIV., Stefánia út 34.

Időpont: 1993. febr. 10., 17 óra

Igény szerint az előadást iskolákban is bemutatják.

A jegyek ára: 80,- Ft

– "Tiszta szívvel"

Zenés játék József Attila életéről

Helyszín: Magyar Honvédség Művelődési Háza színházterme

Budapest XIV., Stefánia út 34.

Időpont: 1993. ápr. 14., 17 óra

– A Honvéd Együttes Táncszínháza

Bevezetőt tart Novák Ferenc néprajzkutató, koreográfus, az együttes művészeti igazgatója. A diákok így egyszerre láthatnak színházi előadást és műhelymunkát.

*

A repertoráon szerepel még:

– Kocsonya Mihály házassága, avagy a pénzen vett vőlegény. Táncjáték.

– Antigóné

– A helység kalapácsa

– Tündérgert. Táncköltemény Kallós Zoltán gyűjtései alapján

További felvilágosítás:

Hedry Mária

Honvéd Együttes Manager Irodája

Bp. VIII., Kerepesi út 29/B.

Tel: 133-45-96

Hírek a Megyei Pedagógiai Intézetekből

Baranya

Vers- és prózamondó verseny

A mohácsi Brodarics Téri Általános Iskola vezetősége magyar-történelem szakmai munkaközössége a hagyományokhoz híven vers- és prózamondó versenyt hirdet Somogy, Tolna és Baranya megye testnevelő tagozatos felsős tanulói számára, ezzel kapcsolódva a város 900. évfordulója tiszteletére rendezendő rendezvénysorozathoz.

A verseny időpontja: 1993. március 13. (szombat) 10 óra.

A verseny helye: Brodarics Téri Általános

Iskola – 7700 Mohács, Brodarics tér 2.

A verseny feltételei:

a/ Versmondás:

5-6. osztály – egy kötelező (Eötvös József: Mohács) és egy szabadon választott vers.

7-8. osztály – egy kötelező (Kisfaludy Károly: Mohács – 20-25 sor) és egy szabadon választott vers.

b/ Prózamondás:

Szabadon választott szöveg: elbeszélés v. regényrészlet (5-6. oszt., 7.-8. oszt.). Max. időtartam 3-5 perc.

A jelentkezők nevét, életkorát az iskola címére kérik megküldeni. A kategóriáknak megfelelően iskolánként 3-3 tanuló indulását várják.

Jelentkezési határidő: 1993. február 10.

Díjazás: értékes könyv- és tárgyjutalom, oklevél, emléklap.

A versennyel kapcsolatos egyéb információkat a (71)10-456-os telefonszámon kapnak az érdeklődők.

Győr-Moson-Sopron

Pályázati felhívás diákoknak

A dunaszegi Körzeti Általános Iskola Fénykedvelők Köre pályázatot hirdet az 1992/93-as tanévre általános iskolai tanulók részére.

Témái:

1. Közvetlen környezetünkről: érdekes, szép tájról; parkról, növényről, állatról készült fénykép. Mérete: 24x18 cm (fellelhető helye, faj leírása, esetleg képpel, rajzzal illusztrálva).

2. Növényvilág lakóhelyem környékén (öshonos fajok, növényritkaságok, kultúrnövények stb.)

3. Állatvilág lakóhelyem környékén (veszélyeztetett fajok, rovarok, madarak, emlősök, kétéltűek stb.)

4. Így látom a természetet (próza, verses, rajzos alkotások)

Beadási határidő: 1993. március 31.

Cím:

Körzeti Általános Iskola,

Reinhardtne Hodosi Irén

9174 Dunaszeg, Ifjúság u. 1.

Tel.: 95/52-067

Szálláslehetőség

Győr-Moson-Sopron Megye Közgyűlésének Diákotthona szálláslehetőséget kínál Győrött, a Szent István út 51. szám alatt.

Fogadóképesség: 5 és 60 fő között, koedukált összetételben is, 4-ágyas szobákban

Szolgáltatások: hideg-meleg vizes központos zuhanyozók, mosdók, WC; minden szobában hűtőszekrény és hideg-meleg vizes kézicsap; saját étkezdében 30 fő fölötti igény esetén reggeli 40,- Ft/adag egységárban; autóbuszparkolási lehetőség az udvarban.

Szállásköltség (egy éjszakára, 17.00-10.00

óra között): 5-15 fő esetén:

felnőtteknek 390,- Ft/fő, gyermeknek 340,- Ft/fő

15-30 fő esetén személyenként 40,- Ft, 30 fő fölött 60,- Ft kedvezmény.

Bővebb információ kérhető a 96/10-488 vagy a 96/19-133/ 25 mellékű telefonon.

Jász-Nagykun-Szolnok

Szerkezetváltó középiskolák tanácskozása
1993. februárjában az MKM egyetértésével és támogatásával, valamint a megye 11 gimnáziumának közreműködésével intézetünk országos tanácskozást szervez a szerkezetváltó középiskolák (hat- és nyolcosztályos gimnáziumok) pedagógusai számára Szolnokon.

Célunk, hogy az általános helyzetkép felrajzolása mellett az eltérő szerkezetben működő iskolák a közoktatás irányítóival találkozási megismerhessék azok elképzeléseit az egyedi tantervek és a NAT kapcsolódásáról, taneszközök fejlesztéséről, az átjárhatóság biztosításáról, az eredményesség méréséről. Megismerjék egymás eredményeit, megvitassák a pedagógiai munka speciális vonásait.

A rendezvény helyszíne a szolnoki Széchenyi István Gimnázium lesz, ahol a megyében elsőként két éve indult a hatosztályos rendszerű oktatás.

Felvilágosítás:

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Pedagógiai Intézet
5000 Szolnok, Magyar utca 4.
Tel: 56/371-604; 372-363

Komárom-Esztergom

Három Kazinczy-díj a megyének

Komárom-Esztergom megyét az 1992. október 18-19-én Sátoraljaújhelyen lebonyolított Édes anyanyelvünk nyelvhasználati verseny országos döntőjében 4 tanuló képviselte, közülük hárman Kazinczy-díjat kaptak:

Hites Sándor (Eötvös József Gimnázium, Tata; felkészítő tanára: Sóvágó Gyuláné)

Véghvári Mónika (Eötvös József Gimnázium, Tata; felkészítő tanára: Bagó Istvánné)

Farkas Mónika (Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Intézet, Tatabánya; felkészítő tanára: Lamatsné Pogrányi Mária)

A versenyzőknek és felkészítő tanáraiknak gratulálunk! További eredményes munkát kívánunk!

vánunk!

Diákújságíróknak

A Diákújságírók Országos Egyesülete az 1992/93. tanévben is kiírja országos diákrádiós és diákújságíró pályázatát. Pályázhatnak idei diákújságokkal szerkesztőségek, bármilyen műfajú írással diákújságírók és rádióműsorral diákrádiósok. A felső korhatár: 25 év. Beküldési határidő: 1993. február 28. A borítékra rá kell írni: Országos pályázat.

A DUE 100 ezer forintot ajánl föl a legjobb munkák díjazására (jutalom, szakmai táborozáshoz hozzájárulás, sokszorosítási segítség).

Érdelődés, felvilágosítás:

Diákújságírók Országos Egyesülete
1148 Budapest, Örs vezér tér 11.
Telefon.: 164-7977

Az iroda nyitvatartása – kedd kivételével – : hétfőtől péntekig 14.00-tól 18.00 óráig.

Pest

Speciális szakiskola

1992. október 22-én a pilisi 2. sz. Általános Iskola ünnepélyes névadó keretében felvette a Széchenyi István Általános Iskola és Speciális Szakiskola nevet. A Speciális Szakiskola 1992-ben indult, és lányok részére virágkötészet, a fiúknak karbantartó asztalos szakma tanulási lehetőségét ajánlja. Az 1993/94. tanévben a lányok számára ruhaipari szakterületen, a fiúk számára a villanyszerelő szakma területén bővül a lehetőség.

PEPSZI könyvtár

Iskolavezetők és könyvtárosok figyelmébe ajánljuk, hogy a PEPSZI könyvtára egyben a megye iskolai könyvtárainak hálózati központja. Forduljanak hozzánk könyvtármódszertani problémákkal, alapítási-átszervezési-összevonási kérdésekkel, ill. bármely könyvtári témában.

Címünk:

Budapest V.,
Városház u. 5-7. I. emelet
Telefon: 1-180-111/156)

A hálózati központ vezetője: Urayné Kovács Zsuzsa könyvtári szakértő.